
RAPPORT

STATENS SKOLVERK

Projekt RegioVux –processer och lärdomar från projektet

UPPDRAGSNUMMER 12600538-002

2019-02-12

SWECO SOCIETY AB

CHARLOTTE SÄVÅS NICOLAISEN

KONSULT, STRATEGI OCH UTVÄRDERING

Innehållsförteckning

1	Inledning	2
1.1.1	EU strukturfonder	2
1.1.2	Förordning om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning	2
1.2	Projekt RegioVux	3
1.3	Utvärdering som underlag för resultatuppföljning och utveckling	4
1.3.1	Resultat från utvärderingen som stöd för arbetet i projektet	5
2	Projektidé och förväntade resultat	7
2.1	Resultat kopplat till RegioVux programteori	9
3	Projektets resultat, mål och indikatorer	10
3.1	Resultat utifrån projektets målsättningar	10
3.1.1	Smart industri	14
3.1.2	Projektets arbete utifrån horisontella principer	15
3.1.3	Resultat utifrån projektets övergripande målsättning	16
3.2	Projektets organisation och processer – grund för fortsatt utveckling	17
4	Kommunikation, spridning och påverkansarbete	17
4.1	Användande av resultat	18
5	Rekommendationer inför framtida projekt	19
5.1	Reflektioner – medskick till framtida projekt	20

1 Inledning

Kommuner och regioner har kommit olika långt med sina insatser inom regional vuxenutbildning. Många kommuner har svårigheter att erbjuda ett allsidigt utbud av yrkesutbildning. Detta har medfört ett behov av statlig styrning som stimulerar insatser som stärker en regional samverkan. Under hösten 2016 fattade regeringen beslut om en förordning om statsbidrag för kommuner som erbjuder en regional yrkesutbildning för vuxna, regionalt yrkesvux (Förordning (2016:937) om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning). En målsättning är att regional samverkan ska stärkas vid planering och genomförande av utbildningar. Genom förordningen, som bygger på att flera kommuner samverkar, ska arbetsmarknadens behov av kompetens kunna tillgodoses på ett bra sätt med stöd av den yrkesutbildning som erbjuds på gymnasial nivå. Regionalt yrkesvux ska erbjuda både enstaka kurser utifrån individens individuella behov och förutsättningar, och mer sammanhållna yrkesutbildningar.

Med finansiering från Europeiska Socialfonden (ESF) har Skolverket genomfört projektet RegioVux, Regional samverkan om gymnasial yrkesutbildning för vuxna. Projektet som har genomförts under perioden juni 2016 till december 2018 har innehållsmässigt haft en nära koppling till förordningen.

Som en bakgrund ges i följande avsnitt korta beskrivningar av EU-kontexten och innehållet i förordningen. Dessutom ges en kortfattad beskrivning av projektets organisation.

1.1.1 EU strukturfonder

Projekt RegioVux har genomförts med finansiering från EU strukturfonder inom Socialfondens programområde 1, Kompetensförsörjning. Det övergripande målet för insatser inom programområdet är att förbättra kompetensförsörjningen på den svenska arbetsmarknaden. Insatserna ska antingen öka kompetensen hos redan sysselsatta personer eller underlätta övergången från utbildning till arbetsmarknaden. Utbildning och yrkesutbildning som erbjuds ska vara en del i ett livslångt lärande.

Projekt som beviljas medel från EU strukturfonder ska bidra till att deltagarnas ställning på arbetsmarknaden stärks. De ska också tillgodose arbetsmarknadens behov av kompetens och arbetskraft. Kompetensutvecklande insatser kan beröra såväl företagare som anställda, oavsett anställningsform. Insatserna kan ske inom privat, offentlig eller ideell sektor. Målgrupper för ansökningarna omfattar sysselsatta personer, arbetslösa, arbetsgivare, organisationer och myndigheter. Utöver dessa prioriteringar har Socialfondsprogrammet fyra horisontella principer som ska belysas i de projekt som får stöd. Det handlar om jämställdhet, tillgänglighet, icke-diskriminering samt ekologiskt hållbar utveckling. De tre första principerna är obligatoriska för alla projekt. Den fjärde principen är beroende av utlysningens karaktär.

1.1.2 Förordning om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning

År 2016 kom förordning 2016:937 om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning. Förordningen avser en reglering om hur statsbidrag ska ges för:

”yrkesinriktad utbildning på gymnasial nivå inom kommunal vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna som planeras och bedrivs i samverkan mellan flera kommuner under medverkan av arbetslivet i de samverkande kommunerna och som syftar till att leda till kompetenser som efterfrågas på arbetsmarknaden (regionalt yrkesvux)”.

Förordningen innehåller även bestämmelser om stadsbidrag för vissa kurser, som kan kombineras med regionalt yrkesvux samt bestämmelser för stadsbidrag gällande lärlingsutbildning som sker inom ramen för regionalt yrkesvux.

Förordningen innehåller bestämmelser om sammanhållna yrkesutbildningar. Det innebär bland annat bestämmelser om att de samverkande kommunerna ska erbjuda kombinationer av nationella kurser i yrkesämnen som är relevanta för ett yrkesområde. Det finns i förordningen även bestämmelser om att de samverkande kommunerna inom ett regionalt yrkesvux ska erbjuda enstaka kurser utifrån elevernas behov. Utbildningen ska organiseras så att eleverna vid behov kan kombinera sin utbildning inom regionalt yrkesvux med annan utbildning inom kommunal vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna. Det finns också bestämmelser som syftar till att modersmålsstöd eller studiehandledning på modersmål ska erbjudas elever som behöver det. I förordningen anges de särskilda förutsättningar som gäller för sammanhållna yrkesutbildningar i regionalt yrkesvux som kan ges i form av lärlingsutbildning. Förordningen omfattar även bestämmelser kring yrkesråd. Inom ett regionalt yrkesvux ska det finnas ett eller flera yrkesråd för samråd mellan arbetslivet och företrädare för utbildningen. Syftet med yrkesrådet är att det ska bidra till att utveckla samverkan mellan utbildning och arbetsliv. Yrkesrådet ska dessutom bistå kommunerna med att belysa behov i arbetslivet.

I förordningen ställs krav på att kommunerna ska samverka med varandra. Minst tre kommuner ska samverka kring planering och genomförande av utbildning. Syftet med detta samverkanskrav är att öka utbildningsutbudet och att tillgodose de behov som finns på arbetsmarknaden i de samverkande kommunerna. Krav ställs kring hur sammansättningen av utbildningen ska planeras. Det ska ske genom samråd med företrädare för arbetsgivare, organisationer och med företrädare för branscherna. Det finns också krav på att utbudet ska planeras efter samråd med den aktör som har regionalt utvecklingsansvar i länet och med Arbetsförmedlingen. Samverkande kommuner ska påvisa ett behov av utbildningen och erbjuda möjlighet till validering samt erbjuda studie- och yrkesvägledning.

1.2 Projekt RegioVux

Sedan yrkesvux etablerades har Skolverket i sina uppföljningar och rapporter till Regeringen framhållit att utveckling av en regional samverkan är en bidragande orsak till att man lyckas erbjuda bredare utbud av vuxenutbildning. Utöver samverkan mellan kommuner och myndigheter har ett behov konstaterats av ett större stöd för utveckling av regional samverkan. Det handlar även om att etablera starka samarbeten med olika branscher i regionerna. Skolverkets pilotprojekt RegioVux utgör en del i detta arbete.

Projektet RegioVux startade i juni 2016 och har efter en förlängning avslutats i december 2018. Genom projektet har det funnits en målsättning att stimulera regional samverkan inom yrkesutbildning för vuxna samt vinna erfarenheter som kan ligga till grund för en större nationell satsning på regional samverkan. Detta gäller både på nationell nivå, på regional nivå och lokalt för enskilda kommuner. Där det identifierats svagheter i regelverken har det funnits en målsättning att resultat från projektet ska ge underlag för justeringar.

Skolverkets pilotprojekts övergripande målsättning handlar om att öka regional samverkan och stärka kopplingen mellan utbildning och arbetsliv. Med ett regionalt yrkesvux finns en förväntan att ge ökade förutsättningar till att bedriva utbildningar med kontinuitet och flexibilitet. Utbildningarna ska utgöra ett bidrag till en god kompetensförsörjning. För att ett regionalt yrkesvux ska kunna erbjuda ett brett utbud av utbildningar som motsvarar de behov som finns i regionerna, ses det som viktigt att utbildningarna både planeras och genomförs i en regional samverkan. Med

detta som bakgrund har man inom projekt RegioVux valt att bygga vidare på nuvarande organisation inom skolväsendet för vuxna, vilket bland annat innebär ett kommunalt huvudmannaskap.

Centrala delar i projektet har handlat om att medverkande regioner ska stimuleras till att utveckla en fungerande väglednings- och valideringsverksamhet och stimulera framväxten av ett fastare och mer strukturerat samarbete. Detta gäller både mellan kommuner kring yrkesutbildning för vuxna och med aktuella branscher för yrkesutbildningen. Projektet har även omfattat insatser som rör inventering av företrädare i olika yrkesområden och att identifiera företrädare som behärskar främmande språk.

Vid valet av regioner för projekt RegioVux har det funnits en viljeriktning att de medverkande pilotprojekten ska visa på olika förutsättningar när det gäller samverkan. Detta för att kunna bidra med ett brett spektrum av kunskaper och erfarenheter som underlag för utveckling av samverkan även i andra regioner och kommuner. Utifrån ansökan fanns initialt intentionen att utse två grupper av kommuner där den ena benämndes som utvecklingsregion och den andra som följeregion.¹ Denna intention frångicks tidigt i planeringen vilket har inneburit att samtliga fyra regioner som medverkar i projekt RegioVux har haft samma status i projektet. Projektet har bestått av ett nationellt projekt med övergripande ansvar för de fyra pilotregioner som projektet omfattat: Skåne, Skaraborg, Norrbotten och Västerbotten. Ansvariga aktörer i de medverkande regionerna har varit följande: Kommunförbundet Skåne (Region Skåne), Skaraborgs kommunalförbund (Västra Götalandsregionen, VGR), Västerbottens Vux (Region Västerbotten) samt Lapplands kommunalförbund (Region Norrbotten). Inom varje region har en eller i vissa fall två ansvariga projektmedarbetare utsetts vilka medverkat i projektgruppen för RegioVux. Ytterligare några personer per region har haft roller antingen som samordnare eller medföljare till projektet.

1.3 Utvärdering som underlag för resultatuppföljning och utveckling

Konsultföretaget Sweco fick år 2016 i uppdrag av Skolverket att utvärdera projektet och de regionala projekt som medverkar. Utvärderingen har framförallt haft fokus på att beskriva arbetsprocesser och att förmedla lärdomar på en strukturell och organisatorisk nivå. Tyngdpunkten har legat på att undersöka förutsättningar för samverkan kring vuxenutbildningen i regionerna samt att visa på framgångsfaktorer och utmaningar som stöd för ett fortsatt utvecklingsarbete. En målsättning med utvärderingen är att den ska bidra till att det utvecklas effektiva och hållbara strukturer för samverkan. Utvärderingen har även haft en målsättning att visa på förutsättningar för att regionerna ska uppnå långsiktiga effekter i linje med ambitionen i nämnd förordning och visa på vilket stöd och vilken styrning som behövs från statlig nivå för att en ändamålsenlig samverkan skall kunna uppnås.

Tidigt i uppdraget togs en analysram, den programteori som legat till grund för utvärderingen, fram i samarbete med Skolverket. Programteorin utgick från de mål som projektet planerat att uppnå enligt projektansökan. Dessa har en tydlig koppling till de centrala delarna i förordningen. Genom utvärderingen har det gjorts en kontinuerlig uppföljning av det utvecklingsarbete som skett

---

¹ Skillnaden mellan utvecklings- och följeregionerna var i huvudsak att utvecklingsregionerna skulle få möjlighet att i samverkan med Skolverket utveckla och pröva utredningens förslag kring ett regionalt yrkesvux, medan följeregionerna skulle få ta del av utvecklingsregionernas erfarenheter och komma med synpunkter på utvecklingsarbetet. En förutsättning för att utses som utvecklingsregion var att det skulle ske ett utvecklande av språkstödsfunktionerna i regionen.

i deltagande pilotregioner kopplat till projektets målsättningar och den förordning som ligger till grund för genomförandet. Utvärderingen har skett både i ett summativt och formativt syfte och har haft en målsättning att kunna användas som ett underlag för eventuella justeringar i regelverket kring regional vuxenutbildning. Inriktningen har varit att erfarenheter från projektet ska kunna spridas som stöd för andra kommuners och regioners utvecklingsarbete och som underlag för regionala samarbeten kring gymnasial yrkesinriktad vuxenutbildning. Den huvudsakliga metoden i utvärderingen har varit intervjuer med olika intressenter i regionerna. Totalt har ett fyrtiotal personer intervjuats i olika omgångar. Regionansvariga projektmedarbetare har intervjuats vid totalt tre tillfällen. Dialog har även förts återkommande med RegioVux projektledare på Skolverket.

1.3.1 Resultat från utvärderingen som stöd för arbetet i projektet

I intervjuer som gjordes i utvärderingen under senare delen av våren 2017 identifierades ett antal områden där en fortsatt utveckling i projektet bedömdes angeläget enligt utvärderingsresultaten.² Målsättningen med dessa rekommendationer var att underlätta möjligheter till måluppfyllelse för de medverkande regionala projekten och för det nationella projektet. Sweco gav följande rekommendationer:

- Projektets programteori behöver tydliggöras och kompletteras med tydliga indikatorer för uppföljning. Detta gäller framförallt det övergripande projektet för att säkerställa att projektet jobbar med "rätt saker på rätt sätt" och få underlag både till jämförelser mellan regionerna och utvärdering av projektets målområden.
- Ett tydliggörande av roller och ansvar för deltagande aktörer skulle kunna stärka projektets organisation. Framförallt skulle det tydliggöra vad som hör till projektet och vad som är delar av ett ordinarie regionalt samarbete.
- RegioVux projektet är inte känt. Det är inte heller så tydligt vad en regional samverkan inom området kan innebära. Inte minst av detta skäl kan det vara angeläget att stärka informationsinsatser inom regionerna och samtidigt stärka dialogen. Om man lyckas få ut relevant information om hur samverkan kan leda till utvecklingsmöjligheter av såväl yrkesutbildningar, apl om lärlingsverksamhet så kan detta vara en tillgång för den fortsatta utvecklingen av ett regionalt yrkesvux.
- Värdet av en regional samverkan för olika aktörer inom regionen behöver identifieras. Detta kan ske exempelvis genom processkartläggningar av olika aktörers ansvar inom området. På så sätt kan underlag för fortsatt utveckling tas fram. Det kan även innebära att rollfördelningen mellan aktörer identifieras som stöd för fortsatt utvecklingsarbete.
- Inom flera områden, t.ex. kopplingen mellan utbildning och arbetsliv, har arbetsförmedlingens roll framhållits som central. Det kan t.ex. handla om medverkan i kompetensråd eller samordning av utbildning. Att ytterligare lägga fokus på hur arbetsförmedlingens verksamhet kan samordnas med den regionala vuxenutbildningen är som en följd av detta önskvärt för att hindra att det uppstår glapp i aktiviteter och för att säkra att det erbjuds en relevant regional vuxenutbildning.
- Att lyfta en dialog om definitioner kan vara relevant, till exempel när det gäller traditionella yrkesbenämningar och framtida kompetensbehov. "Det är lätt att fastna i gamla hjulspår".

---

² Delrapport 1, Sweco Society AB

- Att tydliggöra och lägga tonvikt vid att utveckla strukturer för hur vägledning och validering kan organiseras regionalt. I detta sammanhang kan det vara värdefullt med en omvärldsanalys för att ta del av eventuella "goda exempel". Att utveckla validering är något som många kämpar med. Att även inkludera arbetsförmedling och branscher i denna analys vore önskvärt.
- Att fortsätta att inventera tvåspråkiga kompetensbedömare. Detta är en fråga som fortfarande är förhållandevis outvecklad regionalt och i projektet. Eventuellt kan det även vara intressant att undersöka möjligheter till samverkansavtal eller att utveckla en digital databas för att säkra tillgång till tvåspråkiga kompetensbedömare även i geografiskt spridda områden där det är svårt att få tillgång till kompetensen.

Den andra och mer omfattande intervjuomgången genomfördes under senare delen av våren 2018. Här hade utvärderingen mer fokus på resultat och rekommendationer inför den återstående tiden av projektet. Det senare var ett resultat av att RegioVux projektet beviljades en förlängning fram till årsskiftet 2018/2019.

Sweco gjorde utifrån intervjuerna i den andra intervjuomgången bedömningen att måluppfyllelsen för projektets olika målområden inte var helt uppfylld. Flera områden hade de regionala projekten prioriterat ned som en följd av att tiden inte räckte till samtidigt som frågorna varit alltför omfattande och ogripbara inom ramen för projektet. De gällde framförallt målen kring språkstöd och tvåspråkiga kompetensbedömare. Även målområdet breddad rekrytering hade fått liten uppmärksamhet. Inom området Smart industri hade man inte hunnit så långt vid tiden för intervjuerna.

Trots att måluppfyllelsen för olika delområden totalt sett bedömdes som svag gjordes i utvärderingen bedömningen att det framkommit intressanta resultat som sannolikt kan bidra till en positiv utveckling i ett längre perspektiv. Skälet till denna bedömning vara att projektet hade lyckats få till väl fungerande samarbeten mellan olika aktörer i de olika regionerna som en plattform för fortsatta samarbeten.

Vid en jämförelse mellan de olika pilotprojekten framkom att projekten i Norrlandsregionerna hade stort fokus på att utveckla digitala lösningar för samverkan och som grund för utveckling av de olika delarna i projektet. Detta beror framförallt på att dessa regioner har svårt att tillgodose alla krav enligt förordningen i de mer avlägset belägna kommunerna. I Skåne och Skaraborg hade man framförallt valt att fokusera på ett målområde. I Skåne handlade det framförallt om att hitta samverkanslösningar på ett övergripande plan för att inkludera alla delar av regionen och stärka samverkan mellan Kommunförbundet i Skåne, Region Skåne och Arbetsförmedlingen. I Skaraborg hade man också fokus på att hitta former för en samverkan. Här lades ett särskilt fokus på utveckling av ett nytt samverkansavtal och samverkan inom målområdet validering.

Att de fyra regioner som medverkat i projektet har olika förutsättningar, inte minst geografiskt, bedömdes i utvärderingen som positivt då det gav en fördjupad kunskap om olika behov som underlag för fortsatta aktiviteter för att stärka samverkan kring regional vuxenutbildning även till andra regioner med olika förutsättningar. Utvärderingen visade också att de deltagande regionprojekten genom projekt RegioVux hade fått möjlighet att synliggöra och sprida sina erfarenheter vid konferenser inom ramen för projektet vilket medfört att de haft en ökad möjlighet att bidra till ett lärande.

Ett resultat som utvärderingen särskilt uppmärksammade var vikten av att roller och ansvar tydliggörs som grund för samverkan. Det bedömdes inte som tillräckligt med vare sig avsiktsförklaringar eller samarbetsavtal. Förutsättningar för att samverkan ska prioriteras handlar

om att varje samverkanspart ser en nytta i denna samverkan som kan höja kvaliteten, inte enbart i de gemensamma satsningarna utan även för varje enskild samverkanspart. Att synliggöra mervärden med samverkan bedömdes därför både som relevant och värdefullt i en fortsatt utvecklingsprocess.

Att projektet, men även förordningen riktat tydliga målsättningar om vikten av regional samordning kring vuxenutbildning, bedömdes kunna ha en stärkande effekt. Här visade utvärderingen att förordningens krav om samverkan mellan minst tre kommuner kan utgöra ett stöd för den framtida utvecklingen.

Sammantaget framkom att pilotprojekten såg en risk i att den samverkan som byggts upp inom olika områden genom projektet riskerar att upphöra eller minska när projekt RegioVux avslutas. Man uttryckte kopplat till detta att det fanns ett behov av ekonomiskt stöd vilket exempelvis skulle kunna erhållas genom nya projektmedel.³ Den oro som uttrycktes av pilotprojekten bedömdes vara befogad. Denna slutsats hade sin grund i att samtliga medverkande parter i regionerna såg projektets mål och insatser som viktiga och intressanta. Trots denna bedömning hade insatser inom projektets samtliga delområden inte prioriterats vare sig hos de samverkande kommunerna eller hos övriga samverkansaktörer i regionerna. Olika stödinsatser från exempelvis Skolverket bedömdes, inte minst av detta skäl ha stort värde. I detta sammanhang framhölls värdet av de dialoger som hade påbörjats och som planerades fortsätta under den återstående perioden av projektet i form av "rundabordssamtal", workshops och seminarier. Även ansökningar om nya projektmedel bedömdes kunna vara en positiv möjlighet för fortsatta utveckling.

2 Projektidé och förväntade resultat

Detta kapitel beskriver framförallt de mål som formulerats för projektet och synen och förväntningar som de medverkande i den nationella projektledningen och de regionala pilotprojekten haft på dessa.

Initialt formulerades ett syfte med projektet att ge inspel till ett pågående utredningsarbete om en regionalt yrkesinriktad vuxenutbildning. Efter att projektet startade fattade Regeringen beslut om förordning om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning (2016:937) vilket ändrade förutsättningarna. Förordningen medförde att förslag som Utbildningsdepartementet tagit fram i en tidigare utredning blev ett regelverk som samtliga kommuner i landet måste förhålla sig till. Utvecklingsarbetet i de kommuner/regioner som medverkat i RegioVux har i och med beslutet inte ändrat riktning, men har knutits till den tvingande lagstiftning som även kommuner och regioner utanför projektet måste följa.

Projektet har genomförts som en pilotverksamhet i fyra regioner: Lapplands kommunalförbund (Region Norrbotten), Västerbottens Vux (Region Västerbotten), Skaraborgs kommunalförbund (Västra Götalandsregionen) samt Kommunförbundet Skåne (Region Skåne). Inför starten av projektet gjordes en organisatorisk förändring som påverkade urvalet av regionprojekt. Istället för att utse huvud- och följeregioner gjordes ett urval som innebär att samtliga fyra regioner som medverkat i projekt RegioVux har haft samma status.

Målsättningar i projekt RegioVux har handlat om att skapa och stimulera till ett fastare och mer strukturerat samarbete, dels mellan kommunerna i de olika regionerna kring yrkesutbildning för vuxna, dels mellan den kommunsamverkan som skapats med af och aktören för regionalt

---

³ I sammanhanget kan noteras att samtliga deltagarregioner inför 2019 på olika sätt sett till att projektet RegioVux vävts in i den reguljära verksamheten.

utvecklingsansvar, samt med aktuella branscher av relevans för yrkesutbildningen. För att tillvarata personers reella kompetens har det funnits målsättningar om att stimulera till att utveckla en fungerande väglednings- och valideringsverksamhet, utveckla språkstödsfunktionerna samt att inventera tillgången till tvåspråkiga kompetensbedömare i regionerna. Projektet har även haft en inriktning att bidra till en breddad rekrytering. Som ett tillägg till projektet har det även funnits en målsättning att stimulera regionalt arbete om Smart industri. Projektets programteori redovisas i tabell 1.

Tabell 1. Programteori för RegioVux-projektet.

Aktiviteter	Projekt mål	Effekt mål
<p>Kommunerna skapar en samverkan och tecknar en överenskommelse mellan deltagande kommuner. I nästa steg alternativt parallellt skapas kontinuerliga kontakter med branscher.</p> <p>Två grupper av kommuner utses till utvecklingsregioner och två grupper utses till följeregioner.⁴ Utvecklings- och följeregionerna är geografiskt vara nära varandra i syfte att kunna etablera kontakter och studiebesök mellan varandra.</p> <p>Att tillse att en inventering görs kring företrädare inom olika yrkesområden som behärskar främmande språk i syfte att stödja verksamhet med validering och utbildning för individer med utländsk bakgrund.</p> <p>Att de horisontella principerna icke-diskriminering, jämställdhetsfrågor och ökade möjligheter för deltagare med funktionshinder uppmärksammas och ges utrymme.</p> <p>Skolverket ska stödja kommunernas arbete under projektet t.ex. genom regelbunden kontakt via en epost, återkommande beskrivningar av utvecklingsarbetet under tiden för genomförandet av projektet.</p>	<p><i>Stimulera en fast och strukturerad regional samverkan.</i></p> <p>Att kommunerna ser värdet av och de ökade möjligheterna som skapas genom etablerandet av ett regionalt yrkesvux.</p> <p>Att kopplingen till arbetslivet blir starkare genom regionalt yrkesvux.</p> <p>Att samarbete med flera branscher ökar.</p> <p><i>Utveckla fungerande väglednings- och valideringsverksamhet inom en region.</i></p> <p>Att fler individer får en utbildningsinsats.</p> <p>Att det blir tydligare hur en yrkesutbildning på gymnasial nivå för vuxna ökar möjligheterna till etablering på arbetsmarknaden eller till fortsatta studier.</p> <p>Att utbudet av yrkesutbildningar inom fler yrkesområden ökar.</p> <p><i>Tillgång till tvåspråkiga kompetensbedömare i olika yrkesområden i regionen.</i></p> <p><i>Utveckla språkstödsfunktionerna i regionen.</i></p> <p><i>Utveckla undervisning om de horisontella principerna inom skola och arbetsliv.</i></p> <p>Att individer inte diskrimineras i regionalt yrkesvux.</p> <p><i>Stimulera regionalt arbete om Smart industri</i></p>	<p>Pilotprojektet är tänkt att <i>stimulera regional samverkan om yrkesutbildning för vuxna samt vinna erfarenheter som kan ligga till grund för en större nationell satsning på regional samverkan om yrkesutbildning.</i></p> <p>T.ex. Att säkra resultatet</p> <p>Att vinna erfarenheter som kan spridas vidare.</p>

⁴ Denna indelning har senare frångåtts. De fyra pilotprojekten är utvecklingsregioner.

2.1 Resultat kopplat till RegioVux programteori

Under projektets gång har frågor ställts i olika omgångar utifrån programteorin. Det råder stor enighet om att projektet haft alltför stora och omfattande mål vilket medfört att det inte varit möjligt att fullgöra alla delar inom angiven tid. Fokus har framförallt lagts på målet om att stimulera en fast struktur för regional samverkan då detta bedömts vara grund för att lyckas med övriga målområden.

På den *nationella nivån* har slutsatsen dragits att när samverkan fungerar underlättar det och snabbar på processer inom övriga målområden. På så sätt har grunden för samverkan haft en avgörande betydelse för projektets framgång. Projektet har inte lyckats svara upp mot sina målsättningar vad gäller horisontella kriterier. Detta har fallit bort delvis beroende på att medverkande aktörer har olika rutiner för att hantera dessa kriterier i sina ordinarie uppdrag. Två andra målområden som varit svagt prioriterade i projektet är dels målen kring tvåspråkiga kompetensbedömare, dels målen för språkstöd. När det gäller tvåspråkiga kompetensbedömare bedöms branscherna ha en nyckelroll som man inte lyckats hitta en arena för inom ramen för projektet. Det behövs både kontaktytor och ett intresse från företagen. Språkstöd är snarast ett område där utbildningsanordnarna behöver ha ansvar för den fortsatta utvecklingen.

I delprojekt *Skåne* framförs att arbetat fokuserats på att stärka samverkan i hela regionen dvs. mellan samtliga 33 kommuner. Detta har bedömts som väsentligt för att stärka samverkan kring specifika frågor. Inom målområdet validering har Skåne kommit ganska långt. Detta beror framförallt på att man bedrivit ett parallellt projekt sedan tidigare, "Valleprojektet 2.0". I Skåne bedöms det ha varit särskilt svårt att utveckla samverkan kring tvåspråkiga kompetensbedömare. Det har blivit nedprioriterat då strukturen inte varit på plats. Det finns dock variationer mellan olika delar i regionen om hur långt man kommit. Detta har dock inte så mycket att göra med arbetet inom RegioVux utan beror snarare på hur långt kommen samverkan var innan projektet startade.

I *Skaraborg* har det inte bedömts möjligt att fokusera på samtliga målområden. Uppfattningen är att man inom projektet borde ha gjort prioriteringar av olika målområden tidigt i projektet. *"Målen har varit så pass omfattande att varje målområde i sig skulle ha kunnat vara ett eget projekt."* Projektet har uppnått goda resultat inom framförallt två målområden, dels när det gäller strukturer för en regional samverkan, dels inom validering. När man väl fick till en struktur för samverkan gick det snabbt att nå resultat. Under det sista halvåret av projektet har man i Skaraborg även gjort stora framsteg inom Smart industri. En uppfattning som framkommit är att projektet sannolikt hade nått längre även inom de målområden som fungerat bäst om projektet tidigt hade valt att enbart fokusera på dessa. Eventuellt hade det då också funnits förutsättningar att få med perspektivet horisontella kriterier kopplat till dessa målområden.

Uppfattningen i *Norrboten* är att projektet haft alltför många mål. Det har inte varit realistiskt att hinna med att arbeta med samtliga målområden. Sett till resultatet hade det varit bra med prioriteringar. Samverkan mellan aktörer och validering hade varit särskilt relevant. En utmaning som varit stor i Norrbotten är de geografiska avstånden. Det har en påverkan på utbildningsutbudet, men också på tillgång till behörig personal och kompetens. *"Det är svårt att utveckla validering när man inte har behöriga lärare."* En positiv förutsättning som funnits inom Lapplands kommunalförbund är att det redan innan projektet fanns en bred samverkan mellan aktörer. Samtidigt betonas att det behövs tid för att få till en relevant samverkan i hela Norrbotten inom specifika frågor såsom exempelvis validering. Detta beror framförallt på att det geografiskt är en så pass stor region med långa avstånd mellan kommunerna.

I *Västerbotten* har olika saker påverkat måluppfyllelsen. Projektet har varit alltför ambitiöst med stora mål, vilket har tvingat fram prioriteringar. Kanske hade man kunnat komma längre om projektet hade varit mer avgränsat. Inom regionen har man haft flera personalbyten som försenat arbetet och måluppfyllelsen i projektet. Förankring av arbetet har dessutom varit en utmaning då regionen har en stor geografisk yta. Detta har sammantaget påverkat möjligheter till måluppfyllelse inom olika delar av projektet.

Trots de skillnader i förutsättningar hos de regionala projekten är den samlade upplevelsen att man har lyckats bygga en grund för samverkan som även fortsättningsvis kan vara en möjliggörare till en fortsatt utvecklad samverkan inom olika områden, även för de delar som projektet inte hunnit med att prioritera under projektiden. Strukturer och arbetsformer har utvecklats som knappast hade varit möjligt utan projektet. Frågor som rör kompetensförsörjning och tillväxt har fått en tydligare koppling till vuxenutbildningens utbildningsfokus. Digitaliseringen som en möjlighet har fått en mer framträdande roll. Framförallt i glesbygdsområden är detta en relevant utveckling för att kunna etablera en mer långsiktig samverkan kring yrkesvux.

Insikten om att det var svårt att hinna prioritera samtliga delar i projektet kom tidigt. Det har bidragit till att de regionala projekten gjort egna prioriteringar. En synpunkt som framkommit är att det var synd att förordningen kom så pass tidigt. Det har påverkat projektet på så sätt att man inte fullt ut fick möjlighet att testa nya angreppssätt vilket hade kunnat leda fram till mer innovativa samverkanslösningar. Förordningens krav om samverkan mellan minst tre kommuner har samtidigt som det varit positivt för att etablera samverkan inneburit begränsningar där det är många små kommuner och långa avstånd som behöver samverka. Förordningen ger på så sätt inte stöd för bredare lösningar. En annan synpunkt kopplat till den förväntan som funnit handlar om ett tydliggörande av synen på kompetensförsörjning i det samarbete som utvecklas. Frågan är om man tänker långsiktigt eller kortsiktigt när man kopplar samman utbildningsinsatser och arbetsmarknadsinsatser. Här har olika aktörers uppdrag betydelse vilket kan utgöra en risk för en utvecklad samverkan. Detta har framförallt varit fallet i Skåne där olika förväntningar hos aktörer varit en försvårande omständighet i utvecklingen av samverkan.

3 Projektets resultat, mål och indikatorer

Den uppföljning som gjorts har huvudsakligen byggts på kvalitativa bedömningar. Inga indikatorer har formulerats i projektet för att mäta framdriften vilket delvis hänger samman med att det redan tidigt i projektet fanns tendenser om att det skulle bli svårt att nå den operativa nivån i projektets alla delmål.

Kapitlet inleds med en beskrivning av projektets faktiska resultat i förhållande till programteorin. I kapitlet redovisas även organisatoriska förutsättningar som påverkat metoder och aktiviteter i projektet. Kapitlet avslutas med ett avsnitt om hur projektet har arbetat för att säkerställa deltagande på lika villkor för kvinnor och män.

3.1 Resultat utifrån projektets målsättningar

Projekt RegioVux har haft som målsättning att utveckla en regionala samverkan inom olika områden. Det har handlat om att:

- *Stimulera en fast och strukturerad regional samverkan mellan kommuner och andra offentliga aktörer (Projekt mål 1)*
- *Stimulera en fast och strukturerad regional samverkan mellan utbildning och arbetsliv (Projekt mål 1)*
- *Utveckla fungerande väglednings- och valideringsverksamhet inom en region (projekt mål 2)*

10 (21)

- *Utveckla språkstödfunktionerna (Projekt mål 3)*
- *Inventering av tvåspråkiga kompetensbedömare (projekt mål 4)*
- *Utveckla undervisning om de horisontella principerna inom skola och arbetsliv (Projekt mål 5)*

Utöver dessa mål i projektet tillkom även mål om att komma vidare med Smart industri.

Det framkom tidigt att det som grund för genomförandet var viktigt att etablera plattformar för samverkan. När etablerade samverkansplattformar mellan berörda aktörer väl har åstadkommit så har utvecklingen gått ganska snabbt inom de målområden där satsningar gjorts. Detta är något som samtliga regionala projektmedarbetare framhåller när de beskriver sina regionala pilotprojekt. Mycket handlar om en stegförflyttning i attityder vilket är svårt att mäta kvantitativt.

I *Skåne* framhålls att projektet bidragit till att stärka samsyn mellan regionens hörnregioner kring vad, hur och varför det behövs en samverkan. Detta gäller inte minst den kommunala vuxenutbildningen. Ett exempel är "frisök" som innebär att såväl individer som övriga intressenter ges möjligheter att hitta utbildet på en och samma plats oavsett var utbildningen ges inom regionen. *"Den stora problematiken handlar inte enbart om hur man samverkar utan snarare att man hanterar den växande grupp av individer som står längre och längre från såväl arbetsförmedlingens insatser som den kommunala vuxenutbildningen som erbjuds."* En uppfattning som framförs är att de svårigheter som finns att rekrytera personer till olika utbildningar inte i första hand beror på hur väl samverkan fungerar. Problemet är snarare att många inte har förutsättningar att klara utbildningen som erbjuds. Möjligen skulle andra aktörer, t.ex. samordningsförbunden, som inte haft en medverkan i RegioVux projektet kunna ha en roll här för att stärka individer, men även vuxenutbildningens utbud behöver utvecklas.

I *Skaraborg* är ett tydligt resultat att samverkande aktörer har förstått vikten av att synliggöra strukturer och processer för samverkan. Det handlar även om att dokumentera dem så att de blir långsiktigt hållbara. Det har även varit viktigt att involvera politiska företrädare i de samverkande kommunerna, vilket inte är helt enkelt då kommuner med delvis olika politisk majoritet ska samverka. Att öka förståelsen för den spelplan som gäller och att identifiera, vem, vad och hur utvecklingen ska genomföras är centralt för en framgångsrik utveckling som är långsiktigt hållbar. Det är inte tillräckligt att enbart etablera nätverk och kontakter för samverkan utan det behövs en mer fördjupad planering.

I *Norrbottnen* har tonvikt lagts vid att fördjupa samarbetet och få till en regional funktion för samverkan. Inom Lapplands kommunalförbund har det sedan länge funnits en djup samverkan, men genom projektet har samverkan mellan de fyra kommunerna i regionen stärkts ytterligare. Det har också skapats en samverkan mellan Norrbottens samtliga kommuner och andra aktörer. Kommunalförbundet har blivit en tydlig part för utveckling och har t.ex. fått en central roll när det gäller ansökan och hantering av statsbidrag. DUA har parallellt med detta stärkt samverkan med arbetsförmedlingen. På regional nivå, har Regionalt utvecklingsansvarig startat en bred dialog som inkluderar hela Norrbotten. En arbetsgrupp har startats där en dialog förts i syfte att öka samverkan kring validering. Denna satsning har utvecklats väl. *"Det krävs en god samverkan i botten för att komma vidare i olika frågor vilket man kommit en bit med genom RegioVux"*.

I *Västerbottnen* har alla samverkande aktörer fått en uppfattning om hur komplex den regionala vuxenutbildningen är och man har genom denna insikt börjat tänka mer regionalt. Den stärkta samverkan som utvecklats har inneburit förändringar av innehållet i de samverkansmöten man haft. Inom regionen är det en svårighet att storleken på kommunerna varierar vilket bidrar till att man i de mindre kommuner endast har mindre del av sin tjänst som arbetar med frågorna, medan exempelvis Umeå har heltidstjänster. På så sätt ser behoven av samverkan olika ut mellan kommunerna. Det krävs att de stora kommunerna hjälper de mindre för att det ska fungera. En

önskan är att Skolverket fortsätter stödja arbetet med regional samverkan inom vuxenutbildningen även efter projektet. Även om det finns en vilja att samverka blir det svårt för regioner med små kommuner att fortsätta samverka då tiden inte räcker till i medarbetarnas tjänster.

Kopplat till projektets olika målområden har nationellt projektansvarig och de regionansvariga projektmedarbetarna fått beskriva vad de har lyckats särskilt väl med och vad som varit svårare att nå framgång inom. På nationell nivå lyfts särskilt att projektet kommit långt när det gäller utveckling av samverkan, men även området validering har nått stora framgångar. Detta är en beskrivning som bekräftas av de regionansvariga projektmedarbetarna. En sammanställning av de uppgifter om vad som fungerat sämre och bättre utifrån projektmedarbetarnas utsagor redovisas i tabell 2. Frågan som de regionala aktörerna besvarat var vilka särskilda resultat man vill lyfta fram där man lyckats särskilt bra och områden man lyckats sämre med. Detta medför att samtliga målområden inte omnämns i sammanställningen.

Tabell 2. Områden där RegioVux projektet lyckats bättre och sämre utifrån regional tillhörighet.

	Lyckats bra	Lyckats sämre
Skåne	<p><i>Att stimulera en fast och strukturerad regional samverkan mellan kommuner och andra offentliga aktörer.</i></p> <p>Det har varit en rejäl utveckling ur aspekten att man inom ramen för projektet har lyckat samla alla 33 kommunerna i regionen. På regional nivå förs en dialog med plattformen och region Skåne.</p>	<p><i>Inventering av tvåspråkiga kompetensbedömare</i></p> <p><i>Stimulera en fast och strukturerad regional samverkan mellan utbildning och arbetsliv.</i></p> <p>Den del som rör arbetsgivare har varit nedprioriterat då samarbetet har legat på de delregionala aktörerna eller enskilda anordnare ute i kommunerna. Lokalt för man en dialog med lokalt och delregionalt näringsliv. Det finns dock en önskan om en djupare samverkan mellan utbildare och arbetsliv.</p>
Skaraborg	<p><i>Utveckla fungerande väglednings- och valideringsverksamhet inom en region.</i></p> <p>Att stimulera en fast och strukturerad regional samverkan mellan kommuner och andra offentliga aktörer. Samverkan med arbetsförmedlingen har utvecklats. Tidigare fanns ingen samverkan nu finns ett ramverk som vi jobbar med på ett operativt plan. Vi har fått en ekonomisk fördelningsmodell där vi lägger en gemensam pott för utbildningar.</p> <p>Arbetet med Smart industri när det landade så har det varit en väldigt bra skalbar pilot.</p>	<p><i>Inventering av tvåspråkiga kompetensbedömare.</i></p> <p>Man har inte hittat arbetsformer för att hitta tvåspråkiga kompetensbedömare. Detta är en fråga som uppfattas vara större än regionen. Kanske behöver detta målområde hanteras på nationell nivå för att få genomslag.</p>
Västerbotten	<p>Att stimulera en fast och strukturerad regional samverkan mellan kommuner och andra offentliga aktörer.</p>	<p><i>Utveckla språkstödfunktionerna.</i></p>

	<p><i>Stimulera en fast och strukturerad regional samverkan mellan utbildning och arbetsliv.</i></p> <p>Man har jobbat mycket med företag. Tidigare goda kontakter har utvecklats ännu mer. Arbetet har skett både på en strategisk och operativ nivå. Initialt gjordes stora framsteg kring validering. Målet var att hitta en fjärrstyrd, digital, version. Det har dock visat sig att varje kommun har egna brandväggar som förhindrat en bred samverkan. Man har inte släppt bollen, men arbetet mot målsättningen har stoppats upp.</p>	<p>Detta har inte lyckats. Det behövs ett språkstöd som är platsoberoende. Det finns stora behov av det och det finns en önskan om att ha kommit längre.</p> <p><i>Inventering av tvåspråkiga kompetensbedömare.</i></p> <p>Detta är ett område som har prioriterats ned då det varit svårt att hitta kompetensen.</p>
Norrbottnen	<p><i>Stimulera en fast och strukturerad regional samverkan mellan kommuner och andra offentliga aktörer.</i></p> <p><i>Stimulera en fast och strukturerad regional samverkan mellan utbildning och arbetsliv.</i></p> <p>Inom Lapplands kommunalförbund finns en regional funktion som fått igång en dialog med övriga kommuner och med arbetsförmedlingen. Det finns även en god samverkan med regionalt utvecklings-ansvarig. Bl.a. har man gemensamma yrkesråd. Inom yrkesutbildningen till elektriker, vilken tidigare var en utbildning inom yrkeshögskolan, har det funnits en nära samverkan med företagen. Utbildningen har riktat sig till elever från flera orter vilket medfört en viktig del i den samverkan som utvecklats genom projektet.</p> <p><i>Utveckla fungerande väglednings- och valideringsverksamhet inom en region.</i></p> <p>Inom validering har man fokuserat på utbildning inom vård och omsorg. Arbetet har varit konkret där vårdlärare har tagit fram ett koncept till kompetensdagar. Det har handlat om en utveckling både av utbildning och arbetssätt.</p>	<p><i>Inventering av tvåspråkiga kompetensbedömare</i></p> <p>Det har varit svårt när vi inte har utbildningar. Vi har heller inte lyckats få till fler utbildningsplatser, men kvaliteten är bättre.</p>

3.1.1 Smart industri

Målområdet Smart industri tillkom till det ursprungliga projektet. Efter en något trevande start är detta en del av projektet som flera av de medverkande regionerna uppger har lyckats väl. Ett skäl till att det var svårt att få igång insatser var att de verksamma framförallt hade en bakgrund inom utbildningsområdet och hade svag koppling till industrisektorn. Här har projektmedarbetarna dock lyckats inhämta kunskap. Arbetet som gjorts inom området har inneburit en stegförflyttning som gett nya möjligheter.

En arbetsmodell som tillämpats har inneburit att befintlig personal inom industriföretag har erbjudits kompetensutveckling för att byta tjänster internt. Samtidigt har detta gett plats för nya medarbetare med lägre utbildning. För att åstadkomma detta har grundläggande- och förberedande utbildningsinsatser samt språkstöd erbjudits för nya medarbetare, samtidigt som befintlig personal erbjudits olika varianter av spetsutbildningar. Ytterligare en aktivitet kopplat till Smart industri har bestått i insatser för att väcka intresse för industrins olika inriktningar. Det har under hand framkommit att erbjudande av korta orienteringskurser varit framgångsrikt. Förberedande utbildning som en del av sfi-utbildningen har också gett positiva effekter. Elever inom vuxenutbildningen har visats runt på olika industrier och själva fått arbeta laborativt med 3 D skrivare och robotar för att på så sätt skapa sig en uppfattning om och också väckt intresse för olika inriktningar inom industrin.

I *Skåne* har det varit svårt att intressera kommuner att ta del av medel i syfte att utveckla insatser inom Smart industri. Det fanns idéer om att koppla på ett fjärde år på teknikprogrammet, men det rann ut i sanden. I Östra Göinge kommun i nordöstra Skåne har man dock så småningom satsat på en resursförstärkning i syfte att kunna erbjuda en allmän introduktion till yrkesutbildning för personer som står långt från arbetsmarknaden. Projektmedel har lagt grund för en anpassning av utrustning samt för att utse en person med ansvar för utveckling av konceptet. Befintliga yrkeskurser har kunnat användas. Intresset som etablerats i nordöstra Skåne har spridit sig även till Nordvästra Skåne. Resultatet har fallit väl ut och det har inneburit nya antagningar både hösten 2019 och våren 2020.

I *Skaraborg* har man gjort olika försök att ta sig an uppgiften. Det har förts dialoger inom en referensgrupp med rektorer samt inom Kommunalförbundet och med Valideringscentrum för att starta upp ett samarbete kopplat till industrisektorn. Detta medförde att kontakter togs med ett annat projekt, Kompetensnavet, i Falköping. I samband med detta framkom av en slump att industriföretagarna själva drev ytterligare ett annat projekt riktat till unga 18–24 år i syfte att intressera dem för industrijobb. Målgruppen bedömdes inte vara tillräckligt redo för de arbetsuppgifter som var planerade varpå en dialog påbörjades om att kompetensutveckla befintlig personal samtidigt som den unga målgruppen skulle erbjudas en anpassad Komvuxutbildning. Ett av industriföretagen blev intresserade av ett samarbete med RegioVux vilket sedan blev huvudspåret i satsningen. Utbildning erbjöds befintlig personal inom logistik, ekonomi, projektledning m.m. Samtidigt erbjöds de unga utbildning för truckkort, industriprocesser och löpande band. Medel för satsningen kom från olika håll både från RegioVux och från företaget och samarbetet blev framgångsrikt. Framgångsfaktorn bedöms ligga i att två olika satsningar kopplades ihop till en process. *"Det blev en hängränna mellan två stuprör."* Det goda resultatet från satsningen har senare lett till att fler företag blivit intresserade.

I *Norrbottnen* har en satsning gjorts för att erbjuda medel till en pilotutbildning av elektriker. Satsningen handlade om att se över upplägget av en gymnasial yrkesvuxutbildning inom området. Som en följd av de långa avstånden som finns mellan regionens kommuner så konstaterades att ett distansupplägg var en förutsättning för att kunna erbjuda en regional

yrkesutbildning. Detta resulterade i en satsning på en så kallad pilotutbildning inom eldistribution som erbjuds under 45 veckor. Under fem veckor samlades eleverna för praktiska moment i Jokkmokk, medan övrig utbildning erbjöds antingen genom fasta lektioner på distans via fjärrundervisning eller som arbetsplatsförlagd utbildning. Jokkmokks lärcentra har haft ansvaret för utbildningen. Under utbildningsomgången 2017–2018 så deltog 18 elever från 9 olika orter, från Kiruna i norr till Sollefteå i söder. Med hjälp av medel från Smart industrisatsningen så har ett arbete gjorts för att utveckla upplägget ytterligare och för att stärka kvaliteten i utbildningen. En slutsats från satsningen är att den är skalbar även till andra typer av yrkesutbildningar. Genom att använda sig av ett upplägg där elever från flera olika orter kan delta samtidigt kan man både stärka utbudet av yrkesutbildningar och bättre möta arbetsmarknadens behov av arbetskraft. Framöver behöver det ske en utveckling för att locka nya målgrupper såsom kvinnor och utlandsfödda. En möjlig utveckling skulle kunna vara att erbjuda en orienteringskurs inom industri.

I *Västerbotten* har projektet efter en tveksam start kommit igång rejält med sin satsning på utbildning inom Smart industri. Den första satsningen handlade om inspirations- och rekryteringsutbildning kopplat till sfi. Det var inte så många individer men samtliga ville efter inspirationsutbildningen fortsätta utbilda sig inom industrin. En kompetenskonferens anordnades där all vuxenutbildning i regionen deltog tillsammans med företagsledare, Af och Region Västerbotten. Den var en konferens i två dagar som skapade en stark brygga mellan utbildning och bransch. Sex studiebesök gjordes på sex industrier av olika karaktär och storlek vilket medförde en förståelse för att industriföretagens behov ser väldigt olika ut. I kontakt med företag har en kurs utvecklats för att kompetensutveckla befintlig personal i exempelvis industrimatematik. Syftet är dels att bidra med en kompetenshöjning för befintlig personal, dels att frigöra platser för ny personal. Inom Västerbotten finns ett teknikcollege med robotar m.m. Personal därifrån har skickat på en "roadtrip" till mindre kommuner, även grundskolor. Det har varit uppskattat samtidigt som det har fyllt två syften, dels att småföretag på mindre orter får en inblick i automatisering, dels marknadsföring av teknikutbildningen. Trots att det medfört en viss ökning av intresset för industriutbildningar finns ett glapp mellan vad individer vill och branschernas behov. *"Det är svårt att rekrytera industrielever som en följd av att jobben ställer alltför höga krav på teknologisk kompetens hos de som söker"*.

3.1.2 Projektets arbete utifrån horisontella principer

Ett område som projektet RegioVux endast översiktligt har hanterat är arbetet med horisontella kriterier. Även om detta upplevs vara ett viktigt område har det varit svårt att arbeta med dessa frågor på regional nivå. Frågor om horisontella kriterier har dock tagits upp för diskussion vid projektarbetsmöten där även experter på området, via ESF-rådet, har medverkat under ett antal timmar. Dessa diskussioner resulterade i att behov och en lösning identifierades. Lösningen bestod i att gemensamt ta fram ett webbaserat utbildningsmaterial med uppgifter som skulle kunna användas i lokala utbildningsinsatser för personal inom vuxenutbildningen. Utbildningsledare eller regional koordinator skulle enligt den diskussion som fördes med fördel ligga på regional nivå. Rent praktiskt bedömdes denna lösning dock ligga utanför projektet. En försvårande omständighet är att de samverkande aktörerna och kommunerna ofta har egna mål, policys och riktlinjer inom detta område varför det kan vara svårt att lyfta frågorna till regional nivå.

En uppfattning som framkommit är att projektet sannolikt hade behövt en mer operativ inriktning för att lyckas uppnå sina målsättningar om horisontella kriterier. Då projektet inom några av de andra målområdena endast översiktligt har hanterat olika frågor, har detta medfört att de horisontella kriterierna aldrig kommit upp till diskussion kopplat till dessa. En kommentar är att *"kanske hade man lyckats knyta de horisontella kriterierna närmare olika insatser om projektet"*

varit mer avgränsat till färre områden.” I enstaka fall har de horisontella principerna lyfts men då framförallt utifrån vägledningsaspekter. Det har dock inte varit möjligt att påvisa konkreta resultat.

En uppfattning som framkommer är att det generellt är svårt att bryta könsstereotypa utbildningsval även om det är eftersträvansvärt. Det finns en motsättning mellan att få personer i självförsörjning och att samtidigt se till könsneutrala lösningar. Det är exempelvis vanligare att kvinnor än män söker sig till vården. Att successivt verka för en beteendeförändring av mönster och jargonger är nödvändigt för att lyckas. Detta är dock något som är betydligt mer långsiktigt än projektet. En åtgärd som nämns är att de horisontella kriterierna skulle kunna vara en tydligare del i ett systematiskt kvalitetsarbete inom vuxenutbildningen både vad gäller att tillgängliggöra utbildningar och som en del i likvärdighetsarbetet. Ytterligare åtgärder som nämns är att få in perspektivet tydligare i studie- och yrkesvägledarnas arbete samt i den samverkan som görs med arbetsgivare. Det kan också handla om att säkerställa att krav ställs i samband med upphandlingar av utbildningar. Detta bedöms dock som frågor som till stor del ligger utanför projekt RegioVux. En uppfattning som uttrycks är att ”ESF krav inom horisontella kriterier inte alltid upplevs som relevant. Även om det är viktiga frågor så måste det hanteras klokt i relation till det arbete som sker oavsett projektet.”

3.1.3 Resultat utifrån projektets övergripande målsättning

De medverkande regionerna har fått möjlighet att utifrån projektets övergripande effektmål reflektera över den måluppfyllelse som man åstadkommit.

Pilotprojektet är tänkt att stimulera regional samverkan om yrkesutbildning för vuxna samt vinna erfarenheter som kan ligga till grund för en större nationell satsning på regional samverkan om yrkesutbildning. T.ex. Att säkra resultatet, att vinna erfarenheter som kan spridas vidare.

Överensstämmelsen i uppfattning mellan de olika regionerna och på den nationella nivån är stor om att projektet har stimulerat en utveckling av regional samverkan om yrkesutbildning för vuxna. Ett exempel som nämns är den utveckling av ”rundabordssamtal” som hållits i ett antal regioner utanför projektet under hösten 2018. Intresset har varit mycket stort och det har förts många givande och engagerade samtal. Ett annat exempel är den utveckling som skett i Västerbotten där man erbjuder länsgemensamma yrkesutbildningar ofta med stöd av digitala lösningar vilket skulle kunna bli ett tydligare utvecklingsområde nationellt sett. Ytterligare något som visar att projektet fått genomslag som grund för utveckling av en regional samverkan är att nationella aktörer har visat intresse för projektet. I några fall har regionala projektledare från projektet bjudits in till olika event för att presentera sina resultat och erfarenheter. Detta har varit fallet inom validering där projektmedarbetaren från Skaraborg bjudits in för att beskriva projektets resultat.

En svårighet i att bedöma måluppfyllelsen är förhållandet mellan förordningen och projekt RegioVux. Genom att förordningen kom i princip samtidig med projektet är det svårt att vara säker på vad som är ett resultat av projektet och vad som skulle ha hänt oavsett det. Men sannolikt har processen gått lite snabbare genom projektets insatser. Att projektet omfattat fyra regioner med delvis olika förutsättningar framhålls i sammanhanget som en styrka då det lagt grund för en fortsatt utveckling. ”Lösningar måste anpassas efter regionala förutsättningar”.

Hur ett fortsatt arbete ska finansieras är en återkommande fråga som bedöms få betydelse för hållfastheten i de resultat som uppnåtts genom projektet. Här finns en gemensam uppfattning att det även fortsättningsvis kommer att behövas någon form av statligt ekonomiskt stöd men även stöd som ger möjlighet till fortsatta dialogsamtal t.ex. i form av återkommande rundabordssamtal.

3.2 Projektets organisation och processer – grund för fortsatt utveckling

De medverkande regionerna har uppfattningen att det varit en bra mix i projektet där regionerna haft olika förutsättningar vad gäller geografi, storlek och tidigare erfarenhet av en regional samverkan. Även de ansvariga projektmedarbetarna i regionerna har haft olika erfarenheter och bakgrund. Initialt bidrog olikheterna till att det tog tid innan ramarna för projektet satte sig där delprojekten till viss del gick från ett kommunalt till ett regionalt perspektiv i projektet. Projektet har även varit utmanande på så sätt att den traditionella utbildningssidans frågeställningar blivit mer inriktade mot att vara en väg till kompetensförsörjning. Även här har det funnits varierande förutsättningar i regionerna.

En reflektion som flera av delprojekten lyft vid frågor om projektets organisatoriska förutsättningar är vikten av tillit och förtroende mellan de som ska ingå i samverkan. *"Tillitsbyggande är grund för samverkan"*. Det handlar om att samverka kring olika behov som ger värde för de samverkande parterna och att skapa broar mellan olika aktörers ansvarsområden. En synpunkt som betonas är att *"det inte får komma direktiv om samverkan utan det måste byggas på ett behov som finns"*. Ett exempel som nämns är hur arbetet utvecklats kring validering. För att detta skulle fungera på ett bra sätt blev det tydligt att regionen och kommunerna var tvungna att samverka.

På en direkt fråga om det saknats aktörer i den samverkan man haft kopplat till projektets målpåfyllelse inom olika målområden framkommer inget tydligt behov. Vid slutkonferensen blev det dock tydligt att det kunde ha varit relevant att koppla någon form av referensgrupp till det nationella projektet för att öka förståelsen mellan olika aktörers uppdrag på ett övergripande plan. Det handlar exempelvis om företrädare från näringslivet, branschrepresentanter och representanter från Tillväxtverket. Även Arbetsförmedlingen kunde ha varit mer involverad och kanske någon med ansvar för gymnasieskolans utbildningar. Detta var dock inget man funderade på under tiden för genomförandet av projektet.

4 Kommunikation, spridning och påverkansarbete

Kommunikation, spridning och påverkansarbete har skett på flera plan i projektet. I detta har Skolverket som ansvarig för projektet haft en nyckelroll. Projektledaren från Skolverket uppger att man från Skolverkets sida har försökt vara regionalt närvarande som stöd för de regionala projekten och deras utveckling. Detta har utöver annan uppföljning inneburit att det framkommit mycket erfarenhet som kan spridas både internt inom myndigheten och som underlag för framtida verksamhetsplaner. Inte minst kopplingen mellan regional yrkesvuxutbildning och arbetslivets kompetensförsörjning är i detta sammanhang en intressant frågeställning. Erfarenhet och kunskap som framkommit genom projektet har även spridits till regioner som inte medverkat i projektet genom de "rundabordsamtal" som förts i olika regioner i projektets slutfas. Detta uppfattas ha varit mycket uppskattat. Att projektmedarbetare från projektet deltagit i dessa möten har enligt projektansvarig varit en framgångsfaktor då deras närvaro i samtalen skapar förtroende. Den nationella projektledaren uppfattar sin egen roll som en slags förmedlingstjänst som på sikt kan lyftas över till andra aktörer. Ju längre projektet har pågått har det kommit alltför många frågor från olika delar av landet kopplat till projektets olika målområden. Exempelvis har det kommit frågor om hur man kan jobba med och utveckla validering. Under projektets gång har det blivit alltmer tydligt att det behövs en samverkan mellan olika aktörer som en följd av att vuxenutbildningen måste ses inte enbart som en utbildningsfråga utan även som en fråga om tillväxt och kompetensförsörjning. Acceptansen för en sådan utveckling verkar ha ökat under senare tid och allt fler börjar se behoven av samverkan med arbetsförmedlingen, kommunerna och andra som verkar i en regional kontext.

Även de regionala aktörerna märker av att fler och fler intresserar sig för projektet och dess resultat. Generellt finns en mycket positiv bild av den samverkan man haft med den nationella projektledningen. De har varit ett gott stöd när arbetet väl kom igång. Initialt var det en lång startsträcka. På den regionala nivån har det varit en del personalbyten vilket också har påverkat arbetet i projektet. Vid de tillfällen som de regionala projektmedarbetarna haft möten och konferenser tillsammans med den nationella ledningen för projektet är uppfattningen från dessa möten mycket positiv. De regionala projektledarna framhåller att de har fått möjlighet att träffa nätverk och nyckelpersoner på nationell nivå. Det har även förts relevanta samtal och diskussioner. Intressanta företrädare på den nationella nivån har bjudits in vilket gett en positiv kunskapsöverföring. Ett exempel visar på Skolverkets regionala närvaro, är att man medverkat vid möten med företag regionalt för att diskutera olika frågor om validering.

Flera av de regionala projektmedarbetarna framför att de på ett övergripande plan hade önskat en bredare samverkan med andra nationella myndigheter, framförallt med Tillväxtverket. Uppfattningen är att det krävs samverkan på nationell nivå mellan arbetsmarknad, näringsliv och utbildning. Frågan är vem ska ta ledningen för en sådan samverkan. Ett förslag som ges är att Skolverket skulle kunna vara ett alternativ.

En fråga som ställs från regionalt håll handlar om hur proaktiva Skolverket vill vara relaterat den målgrupp som har behov av regional vuxenutbildning. Sett till de behov som finns hos många individer som står långt ifrån arbetsmarknaden kan man se ett tydligt behov av yrkeskurser på en grundläggande nivå än vad vuxenutbildningen enligt gällande regelverk kan erbjuda. Utmaningen handlar om hur strukturer kan utvecklas utifrån de behov som finns i realiteten.

Ur ett regionalt perspektiv upplevs det som viktigt att Skolverket som bollplank även fortsättningsvis driver de frågor som utvecklats i projektet. Det handlar både om att ställa jobbiga frågor och att sprida goda exempel. Att Skolverket är ute i regionerna ger en tyngd i frågorna. Inte minst när projektet avslutats uppkommer frågor om framtiden, t.ex. kring kommande statsbidrag. Närvaron från Skolverket upplevs som viktig. I de rundabordsamtal de regionala projektledarna deltagit i kan konstateras att det varit väldigt olika samtal i olika regioner. Inte minst detta har väckt en nyfikenhet för hur man på den regionala nivån ska ta sig vidare t.ex. när det gäller samverkan mellan olika aktörer där sådan samverkan saknas. Slutsatsen är att det behövs ett fortsatt processtöd både i syfte att koppla ihop sig med regioner som kommit längre, och kring olika processer om hur man kan komma vidare i arbetet.

4.1 Användande av resultat

Olika insatser har gjorts för att underlätta användandet av resultat som projektet har gett men också som underlag för implementering i ordinarie verksamhet.

Projektledningen och även de regionala projektmedarbetarna har återkommande ombetts att sprida resultat och erfarenheter i externa sammanhang. Projektmedarbetarna har exempelvis deltagit vid näringslivsdagar på Tillväxtverket, regionala dialoger på Skolverket, mötesplatsen för regionalt yrkesvux, samt olika konferenser kopplat till branscher. Även om projektet har fått mycket draghjälp från olika aktörer, så har dessa ofta haft ett bredare fokus än utbildning. Här bedöms Skolverket ha en viktig uppgift för att framstå som relevanta och trovärdig gentemot verksamma inom utbildning.

Behovet av yrkeskurser på grundläggande nivå är, som framgått av projektet RegioVux och inte minst de rundabordsamtal som förts, stort. Det finns en tydlig utvecklingspotential samtidigt som det är viktigt att förhålla sig till gällande lagstiftning och regelverk. Det är t.ex. möjligt att inrätta

orienteringskurser så länge de inte har ordinarie kursmoment, ett behov som varit tydligt i RegioVux. Att sprida kunskap i liknande frågeställningar skulle kunna medverka till en fortsatt positiv utveckling som ökar spelrummet av utbildningar utifrån rådande behov.

På en direkt fråga till de regionala projektmedarbetarna om hur man ska ta tillvara erfarenheter från projektet framkommer att ansvarig i *Skåne* ser positivt på framtiden. *"Det är ingenting som har generats i RegioVux som rinner ut i sanden."* Ansvarig i *Skaraborg* konstaterar att mycket har skett genom den samverkan som knutits till rektorsgruppen för komvux. Frågor har återkommande bollats med referensgruppen, Skaraborgs kommunalförbund, skolchefer och rektorer. Det skiljer sig åt vilka roller och mandat dessa aktörer har vilket kommer att styra den framtida utvecklingen och den implementering som blir. I *Norrbottnen* har det inom Lapplands kommunalförbund fattats politiska beslut om en omorganisation av det delregionala som säkrar upp ett fortsatt samarbete och som även ger grund för implementering. Regionala yrkesråd har inrättats och den förändrade organisationen har förankrats hos regionalt utvecklingsansvarig. Det är dock inga bindande avtal utan handlar mer om ett gemensamt arbetssätt. I kommunalförbundet har alla fyra kommunerna varit med. I *Västerbottnen* har man arbetat mycket med information. Fokus har legat på att få med alla i ett gemensamt "tänk". Projekt RegioVux har varit med som en punkt på alla gemensamma träffar. Deltagandet är stort vilket ger en indikation på att arbetet kring en regional samverkan även fortsättningsvis har förutsättningar att kunna bedrivas på ett önskvärt sätt.

5 Rekommendationer inför framtida projekt

I intervjuer med som gjordes avslutningsvis i utvärderingen av projektet RegioVux fick nationellt ansvarig och regionansvariga besvara frågor om styrkor och svagheter i projektet som kan vara intressanta att relatera till som inspel inför planering av nya projekt. I tabell 3 redovisas styrkor och svagheter som angetts samlat oavsett regionstillhörighet.

Tabell 3. Styrkor och svagheter i projektet.

Styrkor	Svagheter
<p>Att projektet var begränsat till fyra regioner har bidragit till att det varit hanterbart. När man väl kom igång var startsträcken kort för att testa och diskutera gemensamma frågor i projektgruppen.</p> <p>Projektgruppsmötena som vi haft gemensamt där nationella aktörer och nätverk gett input. Detta har breddat perspektiven hos de medverkande.</p> <p>En stark närvaro regionalt från nationella projektledningen har gett tyngd åt arbetet.</p> <p>Att Skolverket har utnyttjat lokala resurser som projektmedarbetare. Det hade inte gått med centralt utsedda personer.</p> <p>Medverkan i projektet har inneburit kompetensutveckling.</p> <p>Att projektet dragit nytta av den erfarenhet som funnits i regionerna både vad gäller utbud av utbildningar och utbildningsformer.</p>	<p>Projektmedarbetares olikhet i kompetenser. En tydligare gemensam kravställning kunde ha bidragit till ett mer effektivt utvecklingsarbete.</p> <p>Det tog tid att komma igång. Det hade behövts en tydligare bild av vad som förväntades för att snabba på processen.</p> <p>Projektet hade stora och många mål i komplexa frågor där en avgränsning till färre mål hade varit mer ändamålsenligt.</p> <p>Att förordningen kom samtidigt med projektet har gjort det svårt att mäta resultat och effekter av projektet.</p> <p>De geografiska avstånden inom regionerna har varit en utmaning då det är få människor på stor yta. En fråga som uppkommit är om man ska tänka kluster eller hela regionen för att få ett bra genomslag i samverkan.</p>

Projektledaren och projektmedarbetarna har även fått besvara en fråga om förutsättningar som behövde lösas för att erfarenheter skulle kunna tas till vara även efter projektet. De svar som lämnats på denna fråga redovisas nedan:

"Möjligheterna är öppna för att driva delregionerna vidare. Regioner har skrivit in det i de ordinarie verksamheterna. Motsvarande skrivningar behövs även inom Skolverket.

"Rundabordssamtal är första steget för en utvecklad regional samverkan".

"Hindret för en regional samverkan är tillitsfrågan; mellan kommuner, inom kommuner, mellan politiker, tjänstemän, mellan aktörer med regionalt utvecklingsansvar och kommunalt ansvariga för regional vuxenutbildning"

"Stora kommuner måste tänka på de små!"

"Koordineringen av de statliga myndigheterna, Skolverket, Af och Tillväxtverket behöver förbättras"

"Att fortsätta jobba med frågan om hur man skapar bryggor mellan myndigheterna: Utbildningsdepartementet och Skolverket, jobbar för att erbjuda rätt utbildningar med kvalitet, Arbetsmarknadsdepartementet och Arbetsförmedlingen jobbar efter sina uppdrag. Näringsdepartementet och Tillväxtverket jobbar efter sina uppdrag.

"Utbildningssidan har en bra möjlighet att kliva in som leadpartner för att binda ihop och knyta ihop."

"Det behövs en tydlighet från Skolverket om vad man förväntar sig av ett regionalt yrkesvux,"

"Statsbidrag kräver samverkansavtal, men det står inget om vad man ska samverka kring. Skolverket, regeringen eller riksdag. Vill man ha mer så måste man tala om vad. Det uppstår inte av sig själv. Kommunerna är så olika här. Man behöver fortsatt hjälp med den regionala funktionen kanske både ekonomiskt och verksamhetsmässigt genom projekt eller annat."

"Finansiering av en regional funktion för 15 kommuner är en utmaning".

"Det behövs statsbidrag för lite dyrare utbildningar."

"Kommunalförbundet är på banan. Men ska man ha en långsiktighet i en större region då behövs ett samverkansavtal."

"Vikten av yrkesvägledningens roll. Den funktionen blir central för att stärka samverkan mellan Arbetsförmedlingen och kontakter inom näringslivet. Det handlar om ett sätt att se på sitt arbete."

"Att titta vidare på språkets betydelse inom olika branscher vore intressant i syfte att underlätta möjligheter för personer som inte fullt ut klarar de språkkrav i svenska som vuxenutbildningen kräver. Ett yrke som nämnts där språket inte har en avgörande betydelse verkar vara kockyrket."

5.1 Reflektioner – medskick till framtida projekt

I detta avslutande avsnitt redovisas ett antal lärdomar och reflektioner inför planering av framtida projekt utifrån lärdomar som genomförandet av projekt RegioVux resulterat i:

- En svaghet i projektet var initialt att projektet kom igång sent vilket påverkade den initiala fasen av genomförandet. Utmaningar i sammanhanget var också att de projektmedarbetare som utsetts som ansvariga för regionerna hade delvis olika bakgrund. Det var också ett par personalbyten. Även om detta inte kunnat förutses är en lärdom att så långt möjligt säkerställa tidigt vilka strategiska förutsättningar som bör

tillgodoses vid planeringen av projektet på ett organisatoriskt plan så att det ges goda förutsättningar för utveckling.

- Projektet visade tidigt att det skulle bli svårt dels att mäta resultat från projektet genom att förordningen kom samtidigt, men också att det var alltför många målsättningar att hantera. En lärdom av detta är att det hade varit värdefullt att initialt formulera ett antal indikatorer för att mäta projektets framdrift under genomförandet. En tydlig dialog hade också varit önskvärd tillsammans med ESF rådet för att se över möjliga prioriteringar och avgränsningar för att få projektet mer hanterbart. Så som projektet utvecklats har det varit mer av en organisk process där man under hand insett att det kommer att bli svårt att hantera projektets alla delar och att prioriteringar varit en följd av tidsbrist snarare än ett strategiskt beslut. Detta har i viss mån tagit energi från projektmedarbetarna som trots ett väl genomfört arbete haft en omöjlig roll och där arbetet präglats av en otillräcklighet. Att projektet formulerade alltför många och stora mål har bidragit till att man initialt la fokus på för många frågor samtidigt vilket även kan ha fått en inverkan på resultatet inom de områden som senare prioriterades. Ett tydligt exempel är hanteringen av målområdet kring horisontella kriterier. Detta har samtliga regionprojekt mer eller mindre släppt under genomförandet även om det skulle ha kunnat hanteras inom åtminstone några av de målområden man har valt att fokusera på.
- En frågeställning som kunde ha fördjupats mer i projektet är förhållandet mellan utbildning och kompetensförsörjning. En annan fråga som kunde ha fördjupats är behoven hos den målgrupp som yrkesvux ska hantera. Inom båda dessa frågeområden hade det sannolikt varit en styrka om man hade fört en bredare dialog både med representanter från Arbetsförmedlingen och med företrädare från olika branscher och näringslivet i stort. Projektmedarbetare har i sammanhanget fört fram att det hade varit värdefullt med en tydligare dialog mellan Skolverket och Tillväxtverket för att reda ut hur dessa båda ansvarsområden kan knytas samman.
- Att de samverkande aktörerna har kontroll över sin del i det gemensamma arbetet är avgörande för att nå framgång. Det förefaller enligt erfarenhet som framkommit i projekt RegioVux att det inte är tillräckligt med vare sig avsiktsförklaringar eller samarbetsavtal. Förutsättningar för att samverkan ska prioriteras handlar om att varje samverkanspart ser en nytta i denna samverkan som kan höja kvaliteten inte enbart i de gemensamma satsningarna utan även för varje enskild samverkanspart. Det handlar både om att säkerställa att det finns en tillit mellan de medverkande samverkansaktörerna och en tydlighet i vilket ansvar de samverkande aktörerna har. Detta är frågor som framtida projekt behöver ha en plan för så att grunden till en plattform för samverkan blir stabil.
- Att de fyra regioner som medverkat i projektet har haft olika förutsättningar, inte minst geografiskt, har av samtliga parter framhållits som positivt och fruktbart. Det har bidragit till kunskap om olika behov vilket även medfört ett vidgat perspektiv kring hur samverkan om regional vuxenutbildning kan stärkas. Att möten man haft med den nationella projektledningen även innehållit inslag av lärande och kunskapsöverföring från inbjudna aktörer från nationell nivå är något som har stärkt projektmedarbetarnas engagemang då det visat på värdet av projektet och de kvaliteter man vill uppnå. Det har även varit möjligt för de deltagande pilotprojekten att synliggöra och sprida sina erfarenheter vid konferenser som ägt rum under projektets gång vilket medfört att projektet bidragit och fortfarande bidrar till ett lärande.

- En av svårigheterna för att få till fungerande samverkan har handlat om frågan om vem som ska finansiera enskilda insatser. Om samverkan kring regionala vuxenutbildning ska kunna utvecklas och bli långsiktigt hållbar så behövs sannolikt statliga medel men också ett organisatoriskt stöd och möjligheter till ett fortsatt erfarenhetsutbyte både på en nationell utåtblickande nivå och i en regional kontext. Detta är förutsättningar som krävs för att underlätta och stärka utvecklingen framåt, åtminstone i ett initialt skede. Här har Skolverket i sitt fortsatta arbete en viktig funktion att fylla. Av detta skäl är det även i hög grad relevant med att Skolverket i linje med de rundabordssamtal som påbörjats fortsätter att göra besök i regionerna för dialoger, workshops och seminarier.
- Ett önskemål som kan vara värt att fundera kring är hur framtida projekt bäst kan organiseras. Önskemål från projektmedarbetare har uttryckts om att det vore positivt om Skolverket i sina framtida projektutlysningar bygger vidare på de regioner där man genom RegioVux har tagit steg framåt. Detta skulle möjligen kunna ge möjligheter till ett fördjupat arbete inom de processer som har påbörjats i RegioVux.